

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Juraja Majchráka a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obžalovanému **R. K. a spol.**, pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006 a iné, prerokoval na verejnom zasadnutí 04. marca 2008 v Bratislave odvolanie, ktoré podal obžalovaný L. K. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2005, sp. zn. 3 T 3/03 A. takto

rozhodol:

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. d/, ods. 2 Tr. por. v znení účinnom do 01. januára 2006 napadnutý rozsudok sa vo vzťahu k obžalovanému L. K. **zrušuje** v celom rozsahu.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný

L. K., nar. X. v K., trvale bytom T. č. X.,
okres K., bez pracovného pomeru,

uznáva za vinného, že

1/ po predchádzajúcej dohode s R. K. (už právoplatne odsúdeným) v úmysle získať finančné prostriedky spoločne dňa 26. marca 1992 v C., okres L. v Českej republike po tom, čo dňa X.. marca 1992 uzavreli Dohodu o dodávkach tovaru súkromným podnikateľom v C. medzi firmou D. Z., Z. X. C. A. R. K. – R. Z.,

ku spísaniu ktorej dohody predložil R. K. živnostenský list č. Ž. X. vystavený O. Ú. Z. – živnostenské oddelenie dňa 08. februára 1992 na podnikateľa R. K. – R. - M. Z. ako aj oznámenie o otvorení bežného účtu fyzickej osobe vo V., pobočka Z., s tvrdením schopnosti uhradiť kúpnu cenu odobrali od firmy D. Z. L. – Z., C., na faktúry č. X., X., X., X., X., X., X. A. X. po predchádzajúcom výbere tovaru vykonanom pod vedením L. K., ktorý sa predstavoval ako osoba menom B., v skladových priestoroch firmy, tovar rôzneho sortimentu a množstva v celkovej nákupnej hodnote 2 509 438 Sk s termínom splatnosti nákupnej ceny 14 dní odo dňa vystavenia faktúry aj napriek tomu, že R. K. nemal na svojom účte podnikateľa vo V. Z., č. X. žiadne finančné prostriedky, pričom tovar po prevezení do miest Zvolen a Banská Bystrica následne odpredali za nízku hodnotu, finančné prostriedky použili pre svoje potreby a kúpnu cenu doposiaľ neuhradili, pričom s takýmto úmyslom konali už v čase odberu tovaru, čím spôsobili D. Z., š. p., v likvidácii škodu vo výške 2 509 438 Sk,

2/ po predchádzajúcej dohode s R. K. (už právoplatne odsúdeným) v úmysle získať finančné prostriedky formou odberu tovaru a jeho následného neuhradenia dodávateľovi spoločne po uzavretí Zmluvy o platobných podmienkach dodávky výrobkov uzavretej dňa 07. apríla 1992 v H. N. M. medzi firmou D. P. Ú. N. L. – veľkoobchod Z. X.-H. N. M. A. R. K. – R. Zvolen, predložení živnostenského listu č. Ž. X. na podnikateľa R. K. – R. - M. Z. ako aj predložení oznámenia o otvorení bežného účtu fyzickej osobe vo V. pobočka Z. v dňoch 08. apríla 1992 a 13. apríla 1992 v H. N. M., okres L., Česká republika z podniku D. P. Ú. N. L. – Z. H. odobrali tovar rozličného množstva a sortimentu na faktúry č. X. a X. v celkovej hodnote 3 043 197 Sk so splatnosťou ceny tovaru v mesiacoch apríl a máj 1992, pričom následne tovar rozpredali na území Slovenskej republiky a získané finančné prostriedky nepoukázali dodávateľovi, ale použili pre vlastnú potrebu, čím spôsobili podniku D. P. Ú. N. L., š. p., v likvidácii škodu vo výške 3 043 197 Sk,

3/ dňa 17. februára 1992 spoločne s už právoplatne odsúdeným R. L., nar. X. v B. B. na ulici J. č. X., v predajni drogérie M. A. E., na základe objednávky č. X. vystavenej firmou L. – G., R. L., B. č. X. A. živnostenského listu E. č. X., vystaveného živnostenským referátom O. Ú. vo F. – M. na meno R. L., prevzali

na faktúru č. X. drogistický tovar v celkovej hodnote 118 988,60 Sk hoci vedeli, že faktúru neuhradia a ani ju doposiaľ neuhradili, čím majiteľku predajne E. V., nar. X., uviedli do omylu a spôsobili jej škodu vo výške 118 988,60 Sk,

4/ dňa 21. februára 1992 spoločne s už právoplatne odsúdeným R. L., nar. X., na základe objednávky č. X. vystavenej firmou L. – G., R. L., B. č. X. a živnostenského listu E.. č. X. vystaveného živnostenským referátom O. Ú. vo F. – M. na meno R. L., prevzali na faktúru č. X. koženú sedáciu súpravu a detskú kolísku v hodnote celkom 36 241 Sk hoci vedeli, že faktúru neuhradia a ani ju doposiaľ neuhradili, čím J. S. B. uviedli do omylu a spôsobili jej tak škodu vo výške 36 241 Sk,

5/ v dobe od 09. novembra 1996 do 11. marca 1998 prevzal od J. Č. v byte na ulici J. v B. B. po častiach celkove 470 000 Sk s tým, že mu zoženie dvojizbový byt a to aj napriek tomu, že vedel, že nemá možnosť byt zabezpečiť, peniaze z väčšej časti minul pre vlastnú potrebu, byt J. Č. nezabezpečil, čím mu spôsobil škodu vo výške 470 000 Sk,

t e d a

- v bodoch 1/ až 4/ spoločným konaním na škodu cudzieho majetku seba a iného obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil takým činom škodu veľkého rozsahu,

- v bode 5/ seba a iného na škodu cudzieho majetku obohatil tým, že niekoho uviedol do omylu a spôsobil takým činom väčšiu škodu,

č í m s p á c h a l

- v bodoch 1/ až 4/ pokračovací trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006,

- v bode 5/ trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006.

Z a t o s a o d s u d z u j e:

Podľa § 250 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. (v znení účinnom do 01. septembra 2003) a § 40 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere **2 (dva) roky** nepodmienečne.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do **II. (druhej) nápravnovýchovnej skupiny**.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. sa obžalovanému L. K. **u k l a d á** povinnosť nahradiť poškodenému J. Č., nar. X., bytom B. B., Š. č. X., škodu vo výške 470 000 Sk a spoločne a nerozdielne s už právoplatne odsúdeným R. L. poškodenej E. V., nar. X., bytom P. č. X., škodu vo výške 26 528 Sk a poškodenej J. S. B., škodu vo výške 36 241 Sk.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. sa poškodená strana I. C., s. r. o., H. K., Č. R. s nárokom na náhradu škody **o d k a z u j e** na konanie o veciach občianskoprávných.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. sa poškodený J. Č. so zvyškom nároku na náhradu škody **o d k a z u j e** na konanie o veciach občianskoprávných.

O d ô v o d n e n i e:

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. septembra 2005, sp. zn. 3 T 3/03 bol okrem už právoplatne odsúdených R. K. a A. D. uznaný za vinného obžalovaný L. K. a to v bodoch 1/ a 2/ z trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení zákona č. 557/1991 Zb. na skutkovom základe uvedenom v bodoch 1/ a 2/ tohto rozsudku najvyššieho súdu; v bodoch 22/ a 23/ z trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2,

§ 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v znení zákona č. 557/1991 Zb. na skutkovom základe uvedenom v bodoch 3/ a 4/ tohto rozsudku najvyššieho súdu a v bode 24/ z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. v znení zákona č. 248/1994 Z. z. na skutkovom základe uvedenom v bode 5/ tohto rozsudku najvyššieho súdu s tým rozdielom, že peniaze prevzaté v sume 470 000 Sk od poškodeného J. Č. minul pre vlastnú potrebu v celom rozsahu, t.j. v uvedenej sume.

Za to bol odsúdený podľa § 250 ods. 3 Tr. zák. v znení zákona č. 557/1991 Zb., s použitím § 88 Tr. zák. a § 35 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. s uložením súhrnného trestu bol zároveň zrušený výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 27. februára 2002, sp. zn. 4 T 17/97, ktorým bol obžalovanému L. K. uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušený výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému L. K. uložená povinnosť nahradiť spôsobenú škodu poškodeným:

- E. V., bytom P. č. X., v sume 26 528 Sk,
- J. Č., bytom B. B., ul. Š. č. X., v sume 470 000 Sk,
- J. S. B., v sume 36 241 Sk.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. bolo poškodené D. Z., š. p., L. v likvidácii s nárokom na náhradu škody odkázané na konanie o veciach občiansko-právnych a podľa § 229 ods. 2 Tr. por. bol na toto konanie odkázaný aj poškodený J. Č. so zvyškom nároku na náhradu škody.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote obžalovaný L. K. odvolanie, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu, pričom v ňom namietal správnosť všetkých výrokov o vine, ktoré sa ho dotýkajú. Pokiaľ ide o skutky v bodoch 1/ a 2/ právne posúdené ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (so spôsobením škody veľkého rozsahu) uviedol, že jediným relevantným dôkazom, svedčiacim proti nemu bola pôvodná výpoveď bývalého spoluobžalovaného R. K. v prípravnom konaní, v ktorej jeho označil za spolupáchateľa, svojho konania ktorého sa ale menovaný dopustil sám tým, že na svoje živnostenské oprávnenie prevzal príslušný tovar a všetko vybavil. Tento spoluobžalovaný však už pri nasledujúcej výpovedi ako aj konfrontácii s ním svoje predošlé tvrdenia nezopakoval. Naopak vypovedal, že jeho krivo obvinil, lebo sa v tom čase na neho hneval a tiež vysvetlil aj dôvod tohto hnevu. V tomto smere medzi zmenenou výpoveďou spoluobžalovaného R. K. a jeho obhajobou nebolo rozporov. Ďalej uviedol, že v hodnoverne popísal, v čom spočívala jeho účasť na ceste do Českej republiky teda, že bol požiadaný spoluobžalovaným R. K. a osobou menom J. B. o zabezpečenie odvozu do Čiech, kde mal ostatne menovaný zabezpečený tovar. On mal prisľúbenú odmenu 5 000 Sk, pričom bol v tom, že idú vybavovať riadne objednaný tovar. Pokiaľ krajský súd zmenenú výpoveď spoluobžalovaného R. K. v jeho prospech hodnotil ako účelovú, v tomto smere sú dôvody prvostupňového súdu nepreskúmateľné, lebo bolo preukázané, že menovaný na zmenu výpovede nemal žiadny iný dôvod ako uviesť pravdu a nepoškodiť nevinnému.

Aj pokiaľ ide o skutky v bodoch 22/ a 23./ kvalifikované ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. preukazoval, že v týchto prípadoch konal na výslovnú žiadosť odsúdeného R. L. a to za províziu, ovšem bol v tom, že tovar bol zabezpečený riadne a teda nepochádza zo žiadnej trestnej činnosti. Pokiaľ výpoveď odsúdeného R. L. vyznela v jeho neprospech, z jej obsahu bolo zrejmé, že tento odsúdený sa snažil svoju vinu preniesť na iného napriek dokázaným skutočnostiam,

že predmetný tovar bral sám, na svoju živnosť a poskytoval svoje podnikateľské údaje. Súd prvého stupňa sa zodpovedne nevysporiadal napr. s výpoveďou svedkyne V. K., ktorá uviedla, že gaučovú súpravu jej ponúkal odsúdený R. L. a vie, že potom ju kúpil on (obžalovaný L. K.).

Skutkové zistenie v bode 24/ napadnutého rozsudku, že postupne prevzaté peniaze v sume 470 000 Sk od poškodeného J. Č. minul pre vlastnú potrebu je v rozpore s vykonaným dokazovaním. Veď poškodený potvrdil, že on sám vyplatil nájomcom bytu – D. sumu 70 000 Sk, čo potvrdila aj svedkyňa Z. D.. Vykonané dôkazy potvrdzujú jeho obhajobu, že bol D. požiadaný o zabezpečenie predaja ich bytu, lebo im z dôvodu neplatenia nájomného hrozila deložácia. On uhradil vysoký nedoplatok, následne vyplatil časť dohodnutej sumy, ktorú prevzal od poškodeného, do rúk D. st. a bol pritom, ako zvyšok kúpnej ceny 70 000 Sk vyplatil D. priamo poškodený Č.. Bolo preukázané, prečo sa nepodarila realizácia tohto bytu a tiež bolo dokázané, že on sa snažil poškodenému pomôcť výmenou bytu svojho brata a následne bytu svedka J. E.. Bolo preukázané, že tento svedok prevzal peniaze poškodeného Č. ako kúpnu cenu bytu. Krajský súd okrem jeho výpovede, výpovede jeho brata M. K., ktorý bol priamo pritom ako on svedkovi E. vyplatil 300 000 Sk, dostatočne nevyhodnotil aj dohodu o pôžičke, ktorú uzavrel poškodený Č. ako veriteľ so svedkom E. ako dlžníkom. Ak by totiž svedok E. 300 000 Sk neobdržal, nemal dôvod takú dohodu uzavrieť.

Z citovaných dôkazov je jednoznačné, že mal úmysel zabezpečiť byt poškodenému J. Č. a že prevzal iba časť popísanej sumy, ktorú použil na zaplatenie nedoplatkov, na vyplatenie zálohy D. st. a časť peňazí odovzdal svedkovi J. E..

Z uvedených dôvodov navrhol podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. v znení účinnom do 01. januára 2006 napadnutý rozsudok zrušiť a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Zástupca generálneho prokurátora na verejnom zasadnutí navrhol odvolanie obžalovaného L. K. zamietnuť ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. v znení účinnom

do 01. januára 2006 s poukazom na správnosť napadnutého rozsudku vo všetkých výrokoch, týkajúcich sa tohto obžalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací postupujúc s prihliadnutím na prechodné ustanovenie § 564 ods. 4 Trestného poriadku (zákona č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), účinného od 01. januára 2006, podľa predpisov dovtedy účinných, t.j. podľa zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (o trestnom konaní súdnom) najskôr posúdil podmienky vykonania verejného zasadnutia odvolacieho súdu v neprítomnosti obžalovaného L. K. so zreteľom na to, že tento oznámil, že verejného zasadnutia sa nezúčastní kvôli svojmu zdravotnému stavu (podanie doručené najvyššiemu súdu 27. februára 2008 aj s kópiou dokladu o pracovnej neschopnosti a s lekárskou správou), pričom zároveň navrhol doplniť dokazovanie výsluchom troch svedkov.

Odvolací súd zaujal stanovisko, že doplnenie dokazovania v posudzovanej veci na verejnom zasadnutí nie je potrebné a potom dospel aj k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obžalovaného L. K., pričom vychádzal z nasledovného:

Trestný poriadok (v znení účinnom do 01. januára 2006) upravoval odlišne podmienky, za ktorých možno vykonať v neprítomnosti obžalovaného hlavné pojednávanie a podmienky, za ktorých možno takto konať na verejnom zasadnutí. Zatiaľ, čo na hlavnom pojednávaní, ktoré je ťažiskom a vyvrcholením procesu dokazovania bude prítomnosť obžalovaného pravidlom, zákonné podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia nie sú tak rigorózne stanovené.

Všeobecné ustanovenie § 234 Tr. por. prítomnosť obžalovaného na verejnom zasadnutí neupravuje. Na nutnosť jeho účasti na verejnom zasadnutí možno preto usudzovať buď podľa toho, či súd obžalovaného o ňom len upovedomil alebo ho naň predvolal (v tomto druhom prípade dal súd zreteľne najavo, že bez prítomnosti obžalovaného nemôže vec rozhodnúť) alebo s prihliadnutím na ustanovenie § 263 ods. 4 Tr. por. podľa ktorého v neprítomnosti obžalovaného, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, možno verejné zasadnutie odvolacieho súdu

vykonať len vtedy, ak obžalovaný výslovne vyhlási, že sa účasti na verejnom zasadnutí vzdáva.

V posudzovanej veci obžalovaný L. K. v čase konania verejného zasadnutia nebol vo väzbe ani vo výkone trestu odňatia slobody, a preto prípadná aplikácia § 263 ods. 4 Tr. por. neprichádzala do úvahy. O verejnom zasadnutí bol obžalovaný upovedomený postupom podľa § 233 ods. 1 Tr. por., čím dal odvolací súd najavo, že prítomnosť obžalovaného na ňom nepovažuje za nutnú a že uvažuje aj s alternatívou konania verejného zasadnutia bez prítomnosti obžalovaného. Ním predložené lekárske potvrdenie nie je dostatočným podkladom pre záver, že v účasti na verejnom zasadnutí mu bránia zdravotné dôvody. V uvedených súvislostiach je však podstatné to, že obžalovaný nepožiadal o odročenie verejného zasadnutia z dôvodu, že sa ho chce zúčastniť, a preto jeho vykonaním v neprítomnosti obžalovaného nemohlo dôjsť k porušeniu jeho ústavne garantovaného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti v zmysle čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací potom uplatnil svoju prieskumnú povinnosť podľa § 254 ods. 1, ods. 2 Tr. por. (po zistení, že neprichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 253), t.j. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku dotýkajúcich sa obžalovaného L. K. ako aj správnosť postupu konania, ktoré tejto časti rozsudku predchádzalo, prihliadajúc pritom aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vyčítané a zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné, ovšem z iných než ním uplatnených dôvodov.

Odvolací súd hodnotí námietky obžalovaného smerujúce proti skutkovým zisteniam prvostupňovo súdu, zahŕňajúcim aj okolnosti viažuce sa k úmyselnému konaniu obžalovaného ako obligatórnej formy zavinenia, predpokladaného skutkovou podstatou trestného činu podvodu podľa § 250 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006 ako neopodstatnené vyjmúc zistenie v bode 24/, že prevzaté peniaze od poškodeného J. Č. v celkovej sume 470 000 Sk minul pre vlastnú potrebu.

Obhajoba obžalovaného L. K., že časť peňazí, konkrétne suma 70 000 Sk bola odovzdaná T. D. ako nájomcovi bytu na J. ulici č. 6 v B. B. bola okrem poškodeného J. Č. potvrdená aj výpoveďou svedka I. D. s tým, že jeho otec uvedenú sumu prevzal ako odstúpné, pričom ale v konečnom dôsledku bol súdom daný na návrh vlastníka – B., s. r. o., B. B., súhlas k výpovedi z nájmu bytu.

Vo vykonaných dôkazoch majúce oporu zistenie, že časť peňazí, v sume 70 000 Sk prevzala osoba rozdielna od obžalovaného nič, ale nemení na správnosti záveru krajského súdu, že obžalovaný L. K. sa dopustil podvodného konania vo vzťahu k poškodenému J. Č., pričom na škodu jeho majetku seba a iného obohatil a spôsobil mu tak škodu 470 000 Sk. Podvodný úmysel obžalovaného aj podľa zistenia odvolacieho súdu bol preukázaný najmä výpoveďami svedka a zároveň poškodeného J. Č. a tiež výpoveďou svedka I. D..

Podstata protiprávneho konania obžalovaného, vykazujúceho znaky trestného činu podvodu podľa § 250 Tr. zák. spočívala v tom, že tento u poškodeného J. Č. vyvolal mylnú predstavu najskôr, že mu za 370 000 Sk zabezpečí dvojizbový byt tak, že mu sprostredkuje jeho kúpu po tzv. neplatičovi – T. D., resp., že na bytovom podniku zabezpečí, aby sa poškodený stal oprávneným užívateľom predmetného bytu. V skutočnosti však obžalovaný preto nepodnikol nič, žiadny „prepis“ bytu pre poškodeného Č. nezabezpečil, pričom byt nájomcu T. D. po odsťahovaní sa jeho rodiny bol bytovým podnikom zapečatený a po výpovedi nájmu z bytu bol pridelený inému nájomcovi. Analogicky obžalovaný postupoval aj v prípade príslubu poškodenému, že mu zabezpečí byt od už v čase pojednávania prvostupňového súdu mŕtveho svedka J. E.. V tomto prípade od J. Č. zinkasoval ešte 100 000 Sk, ovšem neurobil do konca mája 1998 na B., s. r. o., B. B., žiadne kroky smerujúce k prepisu bytu na poškodeného ako to tomu sľúbil. Neopodstatnené je obhajobné tvrdenie obžalovaného o jeho úmysle byt poškodenému zabezpečiť aj poukazovaním na zmluvu uzavretú medzi poškodeným a svedkom J. E. 11. marca 1998, pretože podľa výpovedí poškodeného išlo o zmluvu fiktívnu spísanú obžalovaným, lebo svedkovi E. žiadnu sumu 480 000 Sk nepožičal, čo potvrdil aj menovaný.

Čo sa týka skutkov v bodoch 1/ a 2/ a 22/ a 23/ prvostupňového rozsudku, skutkové zistenia krajského súdu aj pokiaľ ide o obžalovaným namietanú jeho vedomú účasť na ich spáchaní spoločným konaním v zmysle § 9 ods. 2 Tr. zák. s už odsúdenými R. K. a R. L., sú správne. Námietka v odvolaní, že krajský súd sa nepreskúmateľným spôsobom vyrovnal so zmenenými výpoveďami odsúdeného R. K. neobstojí, pretože prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. jasne uviedol, že neskoršie, zmenené výpovede odsúdeného R. K. v prospech obžalovaného L. K. považoval za nevierohodné preto, že jednoznačnými výpoveďami svedkov z Českej republiky, a to J. Š., S. V., E. G. (skutok v bode 1/), Ing. V. M., L. J. a R. O. (skutok v bode 2/), ktoré plne korešpondovali s pôvodnými usvedčujúcimi výpoveďami odsúdeného R. K., bolo preukázané, že obžalovaný L. K. vystupoval v oboch prípadoch ako vedúca osobnosť, objednávateľ tovaru, pričom ale sa predstavoval pod falošným menom „B.“. Uvedené zistenie v spojitosti so spomenutými dôkazmi vyvracia obhajobu obžalovaného, že nemal žiadnu účasť na spáchaní trestného činu a že išlo výhradne o činnosť odsúdených R. K. a R. L.. Aj ostane menovaný s poukazom na výpovede svedkov V. F., Ing. D. H., E. V. a O. S. vystupoval len ako figúrka vlastníaca živnostenský list, ako to správne uzavrel krajský súd, pričom oba prípady (skutky v bodoch 22/ a 23./) podvodu na faktúru zorganizoval obžalovaný L. K.. Správnosť skutkových záverov, založených na spomenutých dôkazoch neoslabuje výpoveď svedkyne V. K. na hlavnom pojednávaní 21. júna 2005, ktorá vyznieva celkom nevierohodne, pretože je zjavnom rozpore s dôkazmi svedčiacimi o tom, kto disponoval s tovarom zakúpeným na živnostenský list odsúdeného R. L., vrátane tovaru ku škode J. S. B..

Skutky obžalovaného, ktoré súd prvého stupňa v podstate správne zistil, až na spomenutú nepresnosť v bode 24/ však neboli v napadnutom rozsudku posúdené v súlade so zákonom. Uvedené pochybenie bolo primárnym dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku vo vzťahu k obžalovanému L. K. a to v celom rozsahu. Nesprávne však krajský súd postupoval aj pri rozhodovaní o treste, keď tento ukladal aj za použitia § 88 Tr. zák. a tiež ako trest súhrnný, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa Trestného zákona účinného do 01. januára 2006 v prípade trestných činov majetkovej povahy, okrem trestných sadzieb, ďalším kritériom pre posudzovanie trestnosti činu z hľadiska časovej pôsobnosti Trestného zákona podľa § 16 ods. 1 bola aj výška spôsobenej škody, ktorá bola nielen kvalifikačným kritériom pri právnom posudzovaní protispoločenského konania, ale aj jedným z kritérií určujúcich stupeň spoločenskej nebezpečnosti konania v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák. a tiež jedným z hľadísk pri určení druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 31 ods. 1 Tr. zák.

Skutok obžalovaného L. K. v bode 24/ napadnutého rozsudku bol obžalobou v čase jej podania (29. októbra 1999) právne kvalifikovaný ako trestný čin podvodu so spôsobením značnej škody podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., keďže tento neskorší zákon, na rozdiel od zákona účinného v čase spáchania činu podľa ktorého skutok obžalovaného vykazoval znaky trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., bol pre obžalovaného priaznivejší a to s prihliadnutím na zvýšenie rozpätia značnej škody (od 300 000 do 1 500 000 Sk v čase spáchania činu) na 360 000 Sk až 1 800 000 Sk (v čase podania obžaloby).

Značnou škodou, ktorou sa v zmysle § 89 ods. 13 Tr. zák. rozumela škoda dosahujúca stonásobok minimálnej mesačnej mzdy, bola v čase rozhodnutia prvostupňového súdu (26. septembra 2005) s prihliadnutím na nariadenie vlády č. 525/2004, účinné od 01. októbra 2004, ktorým bola určená minimálna mesačná mzda vo výške 6 500 Sk, škoda od 650 000 Sk do 3 250 000 Sk. So zreteľom na to škoda spôsobená obžalovaným L. K. činom v bode 24/ nemohla byť považovaná za značnú škodu, aplikujúc ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák., t.j. neskorší zákon, ktorý je pre obžalovaného priaznivejší. V zmysle vyššie uvedených predpisov škodu 470 000 Sk v čase rozhodovania krajského súdu bolo možné považovať len za väčšiu škodu, ktorou v tom čase bola škoda od 130 000 Sk do 650 000 Sk. Pri správnom použití zákona mal preto prvostupňový súd konanie obvineného L. K. v bode 24/ posúdiť miernejšie a to ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., ktorým bola

spôsobená väčšia a nie značná škoda ako to vyjadril prvostupňový súd aj v tzv. právnej vete na strane 10, napadnutého rozsudku.

Nesprávny je záver krajského súdu aj v tom smere, že skutky obžalovaného L. K. v bodoch 1/ a 2/ napíňajúce znaky pokračovacieho trestného činu podvodu, ktorými bola spôsobená škoda 5 552 635 Sk, bolo potrebné posúdiť podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení zákona č. 557/1991 Zb., účinného v čase spáchania činu, keďže tento trestný čin je rovnako trestný ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., účinný v čase jeho rozhodovania. Súd prvého stupňa z hľadiska posudzovania trestnosti činu mal postupovať podľa neskoršieho zákona, t.j. podľa zákona účinného v čase jeho rozhodovania, lebo okrem trestných sadziieb, bolo potrebné prihliadať aj na výšku spôsobenej škody.

Podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. v znení účinnom v čase rozhodovania krajského súdu (a až do 01. januára 2006) vychádzajúc z už citovaného nariadenia vlády, upravujúceho minimálnu mesačnú mzdu, bola škodou veľkého rozsahu škoda vo výške najmenej 3 250 000 Sk, zatiaľ čo podľa § 89 ods. 14 Tr. zák. v znení účinnom v čase spáchania týchto skutkov vychádzajúc z nariadenia vlády ČSFR č. 53/1992 Zb. bola škodou veľkého rozsahu škoda vo výške najmenej 550 000 Sk. V posudzovanom prípade obžalovaný L. K. by podľa zákona účinného v čase spáchania skutkov v bodoch 1/ a 2/ prekročil hranicu škody veľkého rozsahu desaťkrát, zatiaľ čo podľa zákona účinného v čase rozhodovania krajského súdu ani nie dvojnásobne. Navyše podľa § 89 ods. 14 Tr. zák. v znení zákona č. 557/1991 Zb. sa za škodu veľkého rozsahu považovala čiastka dosahujúca najmenej dvestopäťdesiatnásobok minimálnej mesačnej mzdy, zatiaľ čo podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. v znení zákona č. 248/1994 Z. z. sa za takú škodu považovala škoda dosahujúca najmenej päťstonásobok takej mzdy. Z uvedeného potom vyplýva, že Trestný zákon účinný v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, t.j. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., účinného od 01. septembra 1999, bol ako celok pre obžalovaného priaznivejší (pozri k tomu aj rozhodnutie č. 21/2002 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky), a preto mal byť v posudzovanej veci aplikovaný.

Ďalšieho pochybenia v súvislosti so skutkami uvedenými v bodoch 1/ a 2/ napadnutého rozsudku sa prvostupňový súd dopustil v tom, keď tieto spolu so skutkami uvedenými v bodoch 22/ a 23/ napadnutého rozsudku, ktoré boli kvalifikované ako trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (v znení zákona č. 557/1991 Zb.), nekvalifikoval ako jediný pokračovací trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., hoci preto boli splnené všetky zákonné podmienky.

Podľa § 89 ods. 19 Tr. zák. v znení účinnom v čase rozhodovania súdu prvého stupňa (a až do 01. januára 2006) pokračovaním v trestnom čine sa rozumie také konanie, ktorého jednotlivé čiastkové útoky vedené jednotným zámerom napíňajú skutkovú podstatu rovnakého trestného činu, sú spojené rovnakým alebo podobným spôsobom vykonania a blízkou súvislosťou v čase a predmete útoku.

Z obsahu trestného spisu (8b) vyplýva, že obžalovaný L. K. bol pôvodne rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 18. novembra 1997, sp. zn. 4 T 17/97 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júla 1998, sp. zn. 9 To 390/98 uznaný za vinného okrem trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. aj z pokračovacieho trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a to pre totožné skutky, ktoré sú uvedené v bodoch 22/ a 23./ teraz odvolaním obžalovaného L. K. napadnutého rozsudku. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere jeden rok s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní dva roky.

Na základe návrhu okresného prokurátora v Banskej Bystrici z 03. apríla 2001 na povolenie obnovy konania v neprospech obžalovaného L. K. Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 26. apríla 2001, sp. zn. 3 Nt 11/2001, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. júna 2001 podľa § 284 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 278 ods. 1 Tr. por. povolil obnovu konania v neprospech obvineného L. K., pričom zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 18. novembra 1997, sp. zn. 4 T 17/97 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júla 1998, sp. zn. 9 To 390/98 vo výroku o vine z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ako aj v celom výroku o treste

a vo výroku, ktorým boli poškodené strany J. S. B. a E. V. s nárokmi na náhradu škody odkázané na konanie o veciach občianskoprávných.

Túto obnovu okresný súd povolil preto, že skutky, pre ktoré už bol obžalovaný L. K. právoplatne uznaný za vinného (skutky v bodoch 22/ a 23/ terajšieho rozsudku krajského súdu) so skutkami právne posúdenými ako trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (skutky v bodoch 1/ a 2/ teraz odvolaním obžalovaného napadnutého rozsudku krajského súdu), pre ktoré bola na L. K. podaná obžaloba vo veci 4 T 64/00 na Okresnom súde vo Zvolene tvoria jeden pokračovací trestný čin podvodu.

Krajský súd vo svojom rozsudku nevysvetlil, prečo konanie obžalovaného L. K. v bodoch 1/ a 2/ a 22/ a 23/ napadnutého rozsudku neposúdil ako jeden skutok napíňajúci znaky pokračovacieho trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (v znení zákona č. 183/1999 Z. z.) hoci nejestvoval žiadny medzník, ktorý by prerušoval jednotu skutku a naopak boli splnené všetky zákonné podmienky uvedené v už citovanom ustanovení § 89 ods. 13 Tr. zák. pre posúdenie konania obžalovaného ako pokračovacieho trestného činu, lebo jednotlivé čiastkové útoky boli spojené blízkosťou v čase (boli spáchané od 17. februára 1992 do 07. apríla 1992), napíňali rovnakú skutkovú podstatu, ich spôsob spáchania bol rovnaký a boli vedené tým istým zámerom páchatela.

Krajský súd posúdením konania obžalovaného L. K. v bodoch 1/ a 2/ a 22/ a 23/ ako dvojnásobného pokračovacieho trestného činu podvodu porušil zákon v jeho neprospech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, preto na podklade odvolania obžalovaného L. K. zrušil napadnutý rozsudok podľa ustanovení citovaných vo výroku tohto rozsudku vo vzťahu k tomuto obžalovanému v celom rozsahu a pri rešpektovaní zákazu reformatio in peius sám vo veci podľa § 259 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že po čiastkovej skutkovej úprave v bode 24/ ho uznal za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006 a v zmysle zákona č. 183/1999 Z. z. (bod 5/

rozsudku najvyššieho súdu) a z pokračovacieho trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (body 1/ až 4/ rozsudku najvyššieho súdu), keďže použitie neskoršieho zákona, t.j. Trestného zákona účinného od 01. januára 2006 (zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) nebolo pre obžalovaného priaznivejšie.

Pri rozhodovaní o treste odvolací súd vychádzal zo zákonných kritérií uvedených v § 31 ods. 1 Tr. zák., majúcich význam pre voľbu druhu trestu a jeho výmery, prihliadajúc pritom aj na účel trestu vyjadrený v § 23 ods. 1 Tr. zák. a dospel k totožnému záveru ako prvostupňový súd totiž, že pre dĺžku času, ktorá uplynula od spáchania trestných činov sú splnené podmienky pre uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu uvedenú v § 250 ods. 5 Tr. zák. (päť rokov). Takýto postup však neprichádza do úvahy s použitím § 88 Tr. zák., keďže ide o hmotno-právne ustanovenie majúce vzťah výlučne k právnomu posúdeniu skutku v prípadoch, ak sú formálne naplnené okolnosti podmieňujúce použitie prísnejšej trestnej sadzby, ale je možný len cez tzv. moderačné ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. zák., umožňujúce mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

V posudzovanej veci muselo byť vzaté do úvahy, že trestné stíhanie prebiehalo extrémne dlho, v rozpore s ustanovením § 2 ods. 4 Tr. por., účinného do 01. januára 2006, a nebolo skončené v primeranej lehote ako to predpokladá čl. 48 ods. 2 Ústav Slovenskej republiky.

Skutky napíňajúce znaky pokračovacieho trestného činu podvodu so spôsobením škody veľkého rozsahu boli spáchané ešte v prvom polroku 1992 a trestné stíhanie pre ne prebiehalo od roku 1995, t.j. viac ako dvanásť rokov. Neprimerane dlho trvalo konanie aj pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin podvodu, spáchaný ku škode poškodeného J. Č. (od roku 1999), pričom správanie sa obžalovaného uvedenú dĺžku konania neovplyvnilo.

Najvyšší súd preto dospel k záveru, že vzhľadom na uvedené okolnosti by použitie už uvedenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody podľa § 250 ods. 5

Tr. zák. bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a že účel trestu podľa § 23 ods. 1 Tr. zák. je možné u neho dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Vychádzajúc aj z už ustálenej súdnej praxe v tejto otázke aplikujúc ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. zák. uložil obžalovanému L. K. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky nepodmienečne, ktorý považuje za primeraný a rovnako ako súd prvého stupňa obžalovaného pre jeho výkon podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradil do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Uloženie súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 Tr. zák. (v znení účinnom do 01. septembra 2003) obžalovanému vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 27. februára 2002, sp. zn. 4 T 17/92 neprichádzalo do úvahy s prihliadnutím na ustanovenie § 35 ods. 3 Tr. zák. podľa ktorého ustanovenie o súhrnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený.

Krajský súd nevzal do úvahy, že dvojročná skúšobná doba pri desať-mesačnom treste odňatia slobody, ktorý bol po právoplatnom povolení obnovy konania obžalovanému určený podľa § 288 ods. 3 Tr. por. rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 27. februára 2002, sp. zn. 4 T 17/97 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. mája 2002, sp. zn. 2 To 255/02 uplynula 30. mája 2004 a 30. mája 2005 následne aj jednoročná lehota podľa § 60 ods. 3 Tr. zák., v ktorej príslušný súd bez viny obžalovaného neurobil rozhodnutie podľa § 60 ods. 1 Tr. zák., v dôsledku čoho vznikala fikcia, že sa osvedčil, s dôsledkom podľa § 60 ods. 4 Tr. zák., že sa na páchatel'a hľadí akoby nebol odsúdený.

Zákazom zmeny k horšiemu na odvolanie obžalovaného L. K. bol odvolací súd viazaný aj pri rozhodovaní o náhrade škody, a preto v tejto otázke postupoval v prípade jednotlivých poškodených ako súd prvého stupňa s tým rozdielom, že povinnosť obžalovaného nahradiť spôsobenú škodu poškodeným J. S. B. a E. V. je solidárna s už právoplatne odsúdeným R. L. (v tomto smere ide o zmenu v prospech obžalovaného) a pokiaľ ide o poškodeného čiastkovým skutkovom v bode 1/ došlo podľa § 229 ods. 1 Tr. por. k odkázaniu s nárokom na náhradu škody

na konanie o veciach občiansko-právnych jeho právneho nástupcu, ktorým je I. C., s. r. o., H. K..

Z týchto dôvodov rozhodol najvyšší súd tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 04. marca 2008

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: